

ISSN 2149-9845

E-ISSN 2636-7807

TÜRKİYE
DİN EĞİTİMİ
ARAŞTIRMALARI
DERGİSİ

TURKISH JOURNAL OF RELIGIOUS EDUCATION STUDIES (TJRES)

مجلة بحوث التربية الدينية التركية

Sayı 6 / Number 6

İzmir - 2018

TÜRKİYE DİN EĞİTİMİ ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

Turkish Journal of Religious Education Studies

Türkiye Din Eğitimi Araştırmaları altı ayda bir yayımlanan uluslararası ve hakemli bir dergidir.

Turkish Journal of Religious Education Studies is an international, peer reviewed and biannual journal.

Sayı/Number 6 • Aralık/December 2018 • ISSN 2149-9845 • E-ISSN 2636-7807

İmtiyaz Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü / Owner and Chief Executive Officer

Mehmet BAHÇEKAPILI

Baş Editör / Editor in-Chief

Mustafa USTA

Sayı Editörü / Editor

Safnaz ASRİ

Editörler / Editors

Siebre MIEDEMA (VU University Amsterdam)	Christopher G. ELLISON (The University of Texas at San Antonio)
Cemal TOSUN (Ankara Üniversitesi)	Recai DOĞAN (Ankara Üniversitesi)
Muhittin OKUMUŞLAR (Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi)	Zeki Salih ZENGİN (Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)
Nurullah ALTAŞ (Atatürk Üniversitesi)	Michael NIELSEN (Georgia Southern University)
Ahmet KOÇ (Marmara Üniversitesi)	Friedrich SCHWEITZER (Eberhard Karls Universität Tübingen)
Mehmet BAHÇEKAPILI (İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi)	Süleyman AKYÜREK (Erciyes Üniversitesi)
Safnaz ASRİ (İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi)	Mohammed DERRADJ (University of Algeria II)
Ednan ASLAN (Universität Wien)	Kenan SEVINÇ (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Zuhal AĞILKAYA ŞAHİN (İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi)	Murat Şimşek (Necmettin Erbakan Üniversitesi)

Kitap Değerlendirme Editörleri / Book Review Editors

Hakkı KARASHAHİN (İzmir Katip Çelebi Üniversitesi)	Ahmet GEDİK (İzmir Katip Çelebi Üniversitesi) -
Ahmet Ali ÇANAKCI (İzmir Katip Çelebi Üniversitesi)	

Yayın Kurulu / Editorial Board*

Zuhal AĞILKAYA ŞAHİN, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (TURKEY)	Ayman AGBARIA, University of Haifa (ISRAEL)
Muhsin AKBAŞ, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (TURKEY)	Süleyman AKYÜREK, Erciyes Üniversitesi (TURKEY)
Ednan ASLAN, Universität Wien (AUSTRIA)	Safnaz ASRİ, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (TURKEY)
Nedim BAHÇEKAPILI, Islamitische Universiteit Europa (HOLLAND)	Mehmet BAHÇEKAPILI, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (TURKEY)
İrfan BAŞKURT, İstanbul Üniversitesi (TURKEY)	Bayraktar BAYRAKLI, Marmara Üniversitesi (TURKEY)
Beza BİLGİN, Ankara Üniversitesi (TURKEY)	Ahmet Ali ÇANAKCI, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (TURKEY)
Mohammed DERRADJ, University of Algeria II (ALGERIA)	Abdurrahman DODURGALI, Marmara Üniversitesi (TURKEY)
Recai DOĞAN – Ankara Üniversitesi (TURKEY)	Christopher G. ELLISON, The University of Texas at San Antonio (USA)
Ahmet GEDİK, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (TURKEY)	Recep Emin GÜL, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (TURKEY)
Hülya HACİSMAİLOĞLU, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (TURKEY)	Michael NIELSEN, Georgia Southern University (USA)
Hakkı KARASHAHİN, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (TURKEY)	Recep KAYMAKCAN, Sakarya Üniversitesi (TURKEY)
Ahmet KOÇ, Marmara Üniversitesi (TURKEY)	Mustafa KÖYLÜ, Ondokuz Mayıs Üniversitesi (TURKEY)
Muhittin OKUMUŞLAR, Necmettin Erbakan Üniversitesi (TURKEY)	Siebre MIEDEMA, VU University Amsterdam (HOLLAND)
Friedrich SCHWEITZER, Eberhard Karls University (GERMANY)	Halil İbrahim ŞENAVCU, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (TURKEY)
Bülent UÇAR, Universität Osnabrück (GERMANY)	Mustafa USTA, Marmara Üniversitesi (TURKEY)
Prof. Dr. Edmunt WEBER, Universität Frankfurt am Main (GERMANY)	Samet YAĞCI (İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (TURKEY))

*Soyadına göre alfabetik sırada / In alphabetical order by surname

Kapak Tasarımı / Cover Design

Furkan Selçuk Ertargin

Tasarım / Graphic Design

Mehmet BAHÇEKAPILI - Safnaz ASRİ

Baskı / Printed By - Baskı Tarihi / Printed Date

Limit Ofset – 25.012.2018

2. Uluslararası din eğitimi kongresi: 09-11 Kasım 2018/Antalya

Samet YAĞCI*

E-mail: samet.yagci@ikc.edu.tr

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9394-5801>

Ahmet Ali ÇANAKCI**

E-mail: ahmet.canakci@balikesir.edu.tr

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6200-2763>

Ülkemizdeki İlahiyat/İslami İlimler Fakültelerinde din eğitimi alanında faaliyette bulunan akademisyenleri, din eğitimi konularını, araştırmalarını, problemlerini ve çözümlerini bilimsel bir zeminde tartışmak amacıyla bir araya getiren ve 1997 yılından beri düzenlenen Din Eğitimi Anabilim Dalı Koordinasyon toplantılarının sonuncusu/17'ncisi¹, 01-03 Mayıs 2015 tarihleri arasında Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Din Eğitimi Anabilim Dalı organizatörlüğünde yapılmıştır. Burada, koordinasyon toplantılarının motivasyon ve verimliliği için kongre düzenlenmesi yönünde bir anlayış gündeme gelmiştir. Bu bağlamda din eğitimi alanında motivasyon, verimlilik ve yapılan bilimsel çalışmaların ilgililere tanıtılması amacıyla ilki 26-28 Ekim 2017 tarihleri arasında İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Yüksek Din Eğitimi Programları Kalite Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (DEKAD), Türkiye İmam Hatipler Vakfı (TİMAV), Din Öğretimi Genel Müdürlüğü ve Darıca Belediyesi işbirliği ile Darıca'da gerçekleştirilen Din Eğitimi Kongresi'nin ikincisi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Din Eğitimi Anabilim Dalı, DEKAD, TİMAV ve Din Öğretimi Genel Müdürlüğü işbirliğiyle 9-11 Kasım 2018 tarihlerinde Antalya Kemer'de gerçekleştirildi.

2. Uluslararası Din Eğitimi Kongresi adıyla bu yıl ikincisi düzenlenen ve yurtdışı katılımcılarıyla birlikte uluslararası bir boyut kazanan program; din eğitimi alanında yapılan yeni çalışmaların ilgililerle paylaşılmasına, din eğitiminin problemlerini ve çözümlerinin alanın uzmanları tarafından tartışılmasına ve genç akademisyenlerin tecrübeli din eğitimcileri ile bir araya gelerek, onların görüş ve önerilerinden istifade etmesine

* Arş. Gör., İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü.

** Dr. Öğr. Üyesi, Balıkesir Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü.

1 Din Eğitimi Anabilim Dalı 17. Koordinasyon Toplantısı (1-3 Mayıs 2015 / Diyarbakır) ile ilgili geniş bilgi için bkz. Ahmet Ali Çanakçı, "Din Eğitimi Anabilim Dalı 17. Koordinasyon Toplantısı 1-3 Mayıs 2015 / Diyarbakır" *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 24 (2015/1): 185-193.

imkân sağlamıştır. Bu bağlamda kongrede, 75 bildiri sunulmuş ve 18'i yabancı olmak üzere, dinleyicilerle birlikte toplam 160 katılımcı yer almıştır.

2. Uluslararası Din Eğitimi Kongresi, 09 Kasım 2018 Cuma günü saat 10:00'da, düzenleme kurulu adına Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Din Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Doç. Dr. H. Yusuf Acuner, DEKAD Başkanı/Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu İlahiyat Fakültesi Din Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Muhiddin Okumuşlar, Antalya İl Müftüsü Osman Artan, Antalya İl Milli Eğitim Müdürü Yüksel Arslan, Din Öğretimi Genel Müdürü Nazif Yılmaz ve Akdeniz Üniversitesi Rektör Yardımcısı/İlahiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ahmet Ögke'nin selamlama konuşmalarının ardından saat 10:30-11:30 arasında Talim ve Terbiye Kurulu Başkanı Alparslan Durmuş tarafından yapılan açılış konferansı ile başlamıştır.

Açılış konferansının ve bir aranın ardından, saat 14:00-18:15 arasında ilk iki oturum iki farklı salonda (Salon A, Salon B), üçüncü oturum ise üç farklı salonda (Salon A, Salon B, Salon C) olmak üzere toplam 27 bildirinin sözlü sunumu gerçekleştirilmiştir.

Kongrenin ikinci günü yine üç farklı salonda dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci oturumlar yapılırken, bu oturumlarda 48 sunum daha gerçekleştirilerek, kongre boyunca toplam 75 bildiriye ait sözlü sunum yapılmıştır.

10 Kasım 2018 Cumartesi günü 16:30-18:00 saatleri arasında birinci oturumu, 11 Kasım 2018 Pazar günü 9:30-11:00 saatleri arasında ikinci oturumu planlanan koordinasyon toplantısı ise, özellikle yurt dışından gelen katılımcıların durumları dikkate alınarak cumartesi günü saat 16.30 – 18:00 arasında tek oturumla gerçekleştirilmiştir.

Koordinasyon toplantısının² açılış konuşmasını yapan Prof. Dr. Muhiddin Okumuşlar, 2. Uluslararası Din Eğitimi Kongresi hakkında kısa bir değerlendirme yapmıştır. Türkiye'deki din eğitimi akademik birikiminin, bu programla birlikte paylaşılmasından mutluluk duyduğunu belirten Okumuşlar, toplantının uluslararası ilk toplantı olduğuna dikkat çekerek, sonraki yıllarda toplantıya daha fazla katılımcı olacağına olan inancını dile getirdi. Bu toplantıların özellikle yüksek lisans ve doktora seviyesinde çalışma yapan akademisyenleri tecrübeli hocalarla buluşturmak amacıyla olduğuna vurgu yapan Okumuşlar, toplantının gerçekleştirilmesinde katkısı olanlara teşekkür etti. Kongreyi, organizasyon, katılım ve sunumların içerikleri açısından geçen yıla göre daha iyi bulunduğunu ifade eden Okumuşlar, gençlerin nitelikli çalışmalar yaptıklarını ve bunun gelecek adına umut verici olduğunu söyledi. Daha sonra kongre hakkında kısa bir değerlendirme yapmaları için bir yüksek lisans, bir de doktora öğrencisine söz verildi. Yüksek lisans

² Bu toplantının, 1997 yılından itibaren gerçekleştirilmekte olan "Din Eğitimi Anabilim Dalı Koordinasyon Toplantı"ları bağlamında ele alındığında on dokuzuncu, 2017 yılında yapılan yeni düzenleme ile birlikte "Din Eğitimi Kongresi" çatısı altında düşünüldüğünde ikinci koordinasyon toplantısı olduğu ifade edilebilir.

öğrencileri adına söz alan Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı Din Eğitimi yüksek lisans öğrencisi Kübra PEŐKERSOY, oturumların aynı anda üç farklı salonda gerçekleştirilmesi sebebiyle katılımcıların sadece bir oturumu takip edebildiklerini ve diğer oturumlardan istifade edemediklerini belirterek, oturumların kamera ile kayıt altına alınmasıyla bu sorunun çözülebileceğini ifade etti. Ayrıca oturumlar sonrasında akademisyenlerin yuvarlak masa etrafında toplanarak fikir alışverişinde bulunabilecekleri bir ortamın oluşturulmasının toplantıyı daha verimli hale getirebileceği önerisini sunan Peşkersoy, farklı kuşakları bir araya getiren bu organizasyonun düzenlenmesinde emeği geçenlere teşekkür etti.

Doktora öğrencileri adına konuşan, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı Din Eğitimi doktora öğrencisi Öner DEMİR, kongrenin düzenlenmesinden duyduğu mutluluğu dile getirerek, verimli bir toplantı gerçekleştirildiğini ifade etti.

Bu konuşmalardan sonra söz alan Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu İlahiyat Fakültesi Din Eğitimi Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Mustafa Tavukçuoğlu, bu toplantıların ilk yıllar 7-8 kişiyle yapıldığını fakat bu sayının gün geçtikçe katlanarak arttığını, bunun daha da gelişmesi gerektiğini vurguladı. Tavukçuoğlu, oturumlar ve içerikleriyle ilgili farklı düzenlemelerin yapılabileceğine dikkat çekerek katılımcılara teşekkür etti.

Kongre ile ilgili görüşlerini açıklamak üzere kürsüye davet edilen Kanada Alberta Üniversitesi Öğretim yesi Prof. Dr. David J. Goa, kongrede bulunmaktan dolayı çok memnun olduğunu ifade ederek sözlerine başladı. Goa, “Hepimizin ortak sorunu ve mücadelesi, genç nesiller Tanrısal z vermek olacaktır. İnsanlar, etraflarındaki çocukları yanlarından uzaklaştırdılar, İsa ise şöyle dedi: *“Onları bana yaklaştırın”*. Bunu sizde gördüm. Bu derin çabayı sizde gördüm. Genç ve yeni nesilleri pratiğe dhil etmenin heyecanını sizde gördüm” diyerek sözlerini tamamladı.

Viyana İslam Pedagojisi Enstitüsü yöneticisi Elif Medeni ise Türkiye’nin din eğitimi alanında nc olması gerektiğini ve bunu ancak Türkiye’nin yapabileceğini ifade ettikten sonra, Türkiye’deki din eğitimi çalışmalarının yurtdışında tanınmadığına dikkat çekerek bu çalışmaların yurt dışında da tanınması için gerekli adımların atılması gerektiğine vurgu yaptı.

Medeni’nin konuşmasının ardından söz alan TİMAY başkanı Abdullah Ecevit ksz, böyle bir çalışmaya destek olmaktan dolayı çok mutlu olduklarını, imam hatip liseleri ve din eğitimi ile ilgili olarak bilgi ve strateji üretme gayretiyle çeşitli çalışmalar yürüttüklerini ifade etti. Din eğitiminin insan ve hayatla ilişkisinin doğru bir şekilde kurulmasının önemine değinen TİMAY başkanı, din eğitiminin sadece belirli alanlarla sınırlandırılmaması gerektiğine dikkat çekerek her insanın ihtiyacına uygun bir din eğitimi hizmeti sunmanın lzümüne işaret etti. Değerlendirme kısmıyla ilgili olarak son sözü düzenleme kurulu adına

Doç. Dr. H. Yusuf Acuner aldı. Kongrenin herhangi bir problem yaşanmadan tamamlandığını belirten Acuner, yeni neslin çok güçlü bir şekilde geldiğini, dolayısıyla kendilerinin onların yanında yer alması gerektiğini ifade etti. Özellikle kongre sekretaryasının organizasyonda çok büyük emekleri olduğuna vurgu yapan Acuner, gayret ve özverileri için organizasyon sekretaryasına ve bütün katılımcılara teşekkür etti.

Toplantı, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Din Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Nurullah Altaş'ın başkanlığını yaptığı ikinci oturumla devam etti. Altaş, daha önceki toplantılar için bir gündem belirlendiğini, fakat bu toplantı için kongre programının yoğun olması dolayısıyla herhangi bir gündem belirlenmediğini ifade ederek, problem tespiti yapılarak çözüm önerilerine yer verilebileceğini belirtti.

Görüşlerini aktarmak üzere söz alan Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü Başkanı Prof. Dr. Şakir Gözütok, yapılan çalışmaların teoriden uzak olduğunu ve din eğitiminin problemlerine eğilmediğini belirterek, anket çalışmalarının yetersiz olduğuna işaret etti. Yapılan çalışmalarda, İslam âlimlerinin görüşlerine yer verilmediğine dikkat çeken Gözütok, kendimize dönmemiz ve kadim kültürümüzden istifade etmemiz gerektiğinin altını çizdi.

Oturum başkanı Altaş, nitel ve nicel araştırmalarda, özellikle metodoloji problemi olduğuna vurgu yaparak, temellendirmelerin sağlam yapılması ve etik ilkelere titizlikle uyulması gerektiğini ifade etti. Altaş, özellikle problemin ve metodolojinin belirlenmesinde doğru bir ilişki kurulmasının önemine dikkat çektiği konuşmasında, metodolojinin doğru şekilde oluşturulmadığı bir çalışmada, çalışmanın daha sonraki aşamalarına geçilemeyeceğini belirtti.

Tartışmada söz alan Sinop Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Din Eğitimi Anabilim Dalı Dr. Öğr. Üyesi Ayşe İnan Kılınc: *“Biz bağımsız bir bilim dalı mıyız yoksa eğitimin bir alt dalı mıyız? Teorik ve pratik alanda ilahiyatta nasıl bir hocalık yapacağız, bu konuda problemlerimiz var. Hocalara ulaşma konusunda sıkıntılar yaşıyoruz, samimi ortamların oluşturulması gerekiyor”* sözleriyle din eğitiminin ve din eğitimcilerinin konularının belirsiz olduğuna dikkat çekti.

Prof. Dr. Nurullah Altaş, din eğitimcilerinin sayıca az olduğu günlerde, kendilerinin sürekli olarak bir araya geldiklerini ve pek çok konuyu aralarında istişare ve müzakere ettiklerini fakat bugün bunun çok mümkün olamayacağını belirtti. Altaş, ihtiyaç anında ilgili hocalarla irtibata geçerek nokta toplantıların düzenlenebileceğini ifade ederek soruna bir çözüm önerisi getirdi ve az kişi de olsa bu tür toplantıların kalabalık bir şekilde yapılan toplantılardan çok daha verimli olacağına, böylece daha fazla derinlemesine çalışmaların yapılabileceğine dikkat çekti.

Dr. Öğr. Üyesi Ayşe İnan Kılınc ise, İlahiyat/İslami İlimler Fakültelerinde uygulanmakta olan formasyon derslerinin, din eğitimcilerinin üzerinde ağır bir yük oluşturduğunu ve bu

derslerle ilgili olarak kendilerinin yeterliklerinin ölçülmediğini bir problem olarak ifade etti. İnan Kılınc, ayrıca “Din Eğitimi” derslerinin her fakültede farklı dönemlere dağıtılarak işlendiğini hatırlatarak, bu konuda din eğitimcilerinin görüşlerinin dikkate alınmasının ve bu derslerin dağılımında ortak bir uygulamaya geçilmesinin daha doğru bir yaklaşım ve uygulama olacağını belirtti.

Din eğitimcilerinin daha sık bir araya gelmesi ve toplantı yapabilesiyle ilgili olarak görüş bildiren Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Din Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Doç. Dr. Fatih Çınar, uzaktan eğitim programları ile interaktif bir programın 15 günlük aralarla uygulanabileceğini, hatta bu konuda TÜBİTAK desteği alınabileceğini ifade etti. Ayrıca Çınar, din eğitiminde öncelikli çalışılabilecek konuların ve alanların belirlenmesi gerektiği önerisini sunarak özellikle yüksek lisans ve doktora yapacak öğrencilerin bu önerilerden istifade edebileceğini belirtti.

Prof. Dr. Muhiddin Okumuşlar, olumsuz durumların olduğunu, fakat din eğitimcilerinin enerjilerini bilgi temelli olarak doğru yerlere harcamalarına ve bilim üretiminde sürdürülebilirliği geliştirmeye vurgu yaptı.

Prof. Dr. Nurullah Altaş da bu düşüncelere ek olarak, son dönemlerde çok hızlı gelişmelerin yaşandığını ve din eğitimcilerinin bilgi üretmek ile teknoloji üretmeyi birbirine karıştırdığını, oysaki din eğitimcilerinin işlerinin bilgi üretmek olduğunu, dileyen kişilerin üretilen bu bilgilerden yararlandığını ifade etti.

Özellikle DEKAD ile ilgili bilgilendirme yapmak üzere söz alan Prof. Dr. Mustafa Tavukçuoğlu, derneğin üye sayısının artırılması, tüzükteki komisyonların oluşturularak görev alanlarının belirlenmesi ve derneğin aktif bir şekilde çalışmasının gerekliliği hususundaki sözleriyle, DEKAD ile ilgili yapılması gerekenleri ortaya koydu. Kalite derecelendirme ve akreditasyonun, eğitimcilerin geleceği olduğunu sözlerine ekleyen Tavukçuoğlu, yeni neslin bu derneğe sahip çıkmasını istedi.

Oturum başkanı Altaş, DEKAD ile birlikte bir de resmi bir kurulun oluşturulduğunu, fakat burada kişilerin değil ne yapıldığının önemli olduğunu altını çizerek DEKAD’ın aktif bir şekilde çalışmasının gerekliliğine dikkat çekti.

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Din Eğitimi Anabilim Dalı Dr. Öğr. Üyesi Kasım Kocaman, Kütahya’daki akreditasyon kuruluyla ilgili kısa bir bilgi vererek kurulun hâlihazırda faaliyette olduğunu ve yoğun bir şekilde çalıştığını belirtti.

Tavukçuoğlu, DEKAD’ın resmi değil sivil bir kuruluş olduğunun altını çizerek, bu şekilde başka bir derneğin bulunmadığını ifade etti.

Konuyla ilgili söz alan Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İlköğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği Bölüm Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Emine Zehra Turan,

kalite ve akreditasyon konusunda çalıştığını belirterek, DEKAD için YÖK'ten onay alınması gerektiğini belirtti.

Oturum başkanı Altaş, konunun ayrı bir platformda daha detaylı bir şekilde tartışılabilceğini belirttiikten sonra DEKAD ile ilgili üye, kalite değerlendirme konusu ve metot probleminin olduğunu bu konularda fakültelerin ve kişilerin sorumluluk alabileceğini, hatta kalite değerlendirmenin Dr. Öğr. Üyesi Emine Zehra TURAN tarafından takip edilebileceğini, metodoloji ile de bir kişinin ilgilenebileceğini ifade etti.

Konuyla ilgili olarak Okumuşlar, komisyon kurulması gerektiğini, konu ile ilgilendiği için, Turan'ın bu işi üstlenmesini teklif etti.

Turan bu öneriyi kabul ettikten sonra, Altaş da metodoloji konusuna kendisinin çalışabileceğini ifade etti.

Yapılan bu değerlendirmelerden sonra Altaş, 2019 yılına ait bir sonraki kongreyi, 19 Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nin üstlendiğini ve kongre sekreteryasının da ayın fakülteye verildiğini belirtti. Ardından Din Eğitimi Anabilim Dalı Koordinasyon Toplantısı'nın sona erdiğini ifade ederek, organizasyon ekibine ve katılan herkese teşekkür etti.

Sonuç olarak, Din Eğitimi Anabilim Dalı Koordinasyon Toplantısı'nı da kapsayan bu kongrenin, günümüzde din eğitimi bilim dalında yapılan teorik ve uygulamalı/saha çalışmalarını ortaya koyması, formal/informal din eğitimi alanında karşılaşılan sorunların tespiti ve bunlara çözüm önerileri getirmesi açısından önem arz ettiği ifade edilebilir. Ayrıca bu kongrenin, din eğitimi alanındaki araştırmacılara, yurt içi ve yurt dışında yapılan yeni çalışmalarla ilgili önemli bulgular sunduğu, genç akademisyenlerin yapacakları araştırmaların niteliğine ve alandaki bilimsel boşluğun doldurulmasına katkı sağladığı belirtilebilir. Bunlarla birlikte kongrenin, gerek yurt içi ve yurt dışı, gerekse genç ve kıdemli din eğitimi akademisyenlerini/araştırmacılarını bir araya getirmesi, tecrübe paylaşımına imkân tanınması, din eğitimi alanında motivasyon ve verimliliğin artmasına katkı sağlanması açısından farkındalık oluşturduğu söylenebilir.

